

ДОДАТОК А

Статистичні дані ПрАТ «МАКАРОННА ФАБРИКА»

Таблиця А.1 – Баланс активів ПрАТ «МАКАРОННА ФАБРИКА», на 31 грудня 2017 року

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду (тис. грн)	На кінець звітного періоду (тис. грн)
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Первісна вартість	1001	17	0
Накопичена амортизація	1002	17	0
Основні засоби	1010	1249	904
Первісна вартість	1011	1787	1530
Знос	1012	538	626
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	60018	0
Інші фінансові інвестиції	1035	290	290
Довгострокова деб. заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	1110	1110
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	62667	2304
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	9573	4
Виробничі запаси	1101	3806	4
Готова продукція	1103	5762	0
Товари	1104	5	0
Дебіторська заборгованість	1125	19517	501
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	154042	0
Дебіторська заборгованість з бюджетом	1135	305	977
Дебіторська заборгованість у тому числі з податку на прибуток	1136	2	94
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	24733	172050
Поточні фінансові інвестиції	1160	159325	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	7112	8
Готівка	1166	7	0
Рахунки в банках	1167	7105	8
Інші оборотні активи	1190	2	0
Усього за розділом II	1195	374609	173540
III. Витрати майбутніх періодів (необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття)	1200	0	0
Баланс	1300	437276	175844

Таблиця А.2 – Баланс пасивів ПрАТ «МАКАРОННА ФАБРИКА», на 31 грудня 2017 року

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду (тис. грн)	На кінець звітного періоду (тис. грн)
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3157	3157
Додатковий капітал	1410	1120	1120
Емісійний дохід	1411	1120	1120
Резервний капітал	1415	16	16
Нерозподілений прибуток	1420	-62146	-60328
Усього за розділом I	1495	-57853	-56035
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	649,30	196,80
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
За товари, роботи, послуги	1615	4485	2889
За розрахунками з бюджетом	1620	433	71
За розрахунками зі страхування	1625	131	124
За розрахунками з оплати праці	1630	753	5
Поточні забезпечення	1660	850	0
Інші поточні зобов'язання	1690	488477	228790
Усього за розділом III	1695	495129	231879
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та інше	1700	0	0
V. доходи майбутніх періодів	1800	0	0
Баланс	1900	437276	175844

ДОДАТОК Б
Копії публікацій

**Харківський національний
університет радіоелектроніки**

**Кафедра економічної кібернетики та
управління економічною безпекою**

Матеріали

I Міжнародної науково-практичної конференції

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

**3 листопада 2020 року
м. Харків**

<i>Соколова Л. В., Литвинова А. В.</i> ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	315
<i>Соколова Л. В., Огородник В. А.</i> КОНКУРЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	319
<i>Соколова Л. В., Шапошник Б. В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	323
<i>Степаненко С. В., Гулюк О. І.</i> ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ	326
<i>Степанова О. В.</i> АЛГОРИТМ ОЦІНКИ І РАНЖУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ	331
<i>Солодкий В. С.</i> СИСТЕМА ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ	335
<i>Стороженко О. В., Овсієнко В. С.</i> ВПЛИВ ІТ-ГАЛУЗІ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	340
<i>Стороженко О. В., Ткаченко Є. Л.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ РОЗВИТКУ РИНКОВОГО ІТ-СЕКТОРУ В УКРАЇНІ	344
<i>Стороженко О. В., Худаєва С. А.</i> ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ХІРУРГІЧНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ В УМОВАХ ПРИВАТНОЇ МЕДИЦИНИ	347
<i>Стороженко О. В., Шашико О. В.</i> УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	351
<i>Тохтатиши Н. І., Альхьярі Амер Махмуд Алі</i> СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОЕКТІВ	355
<i>Тулуш Л. Д., Зінчук Л. М.</i> ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ: ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ	360
<i>Якушиенко К. В.</i> СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ПРОСТРАНСТВА ИНТЕГРАЦИОННЫХ ОБЪЕДИНЕНИЙ	367
<i>Яремчук І. В.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ	371

Соколова Л. В.,

*д.е.н., професор, професор кафедри економічної
кібернетики та управління економічною безпекою,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

Шапошник Б. В.,

*студент,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах Євроінтеграції економіки України особливе значення має оновлення виробничого потенціалу підприємств. Необхідною передумовою його прискорення і забезпечення на цій основі сталого й конкурентоспроможного функціонування та розвитку підприємств є необхідна та достатня наявність інвестиційних ресурсів та можливість їх залучення з урахуванням інвестиційної привабливості промислових об'єктів – підприємств.

Ступінь інвестиційної привабливості підприємств є індикатором, показання якого дозволяють зробити висновки потенційним інвесторам про необхідність і доцільність вкладення фінансових засобів саме в даний об'єкт.

В економічній літературі до сьогодні не вироблений єдиний підхід до визначення сутності поняття «інвестиційна привабливість» та її взаємозв'язків із конкурентоспроможністю підприємства та його сталим розвитком, також відсутня чіткість у визначенні сутності інвестиційної привабливості та системи її оцінки. Так, у роботі [1] зазначено, що оцінка інвестиційної привабливості повинна дати відповідь на такі питання: куди, коли і скільки ресурсів може спрямувати інвестор у процесі здійснення інвестицій. Співставлення низки підходів до трактування поняття інвестиційна привабливість підприємства

свідчить про їх різноманітня й певну неузгодженість, що підтверджується нижчевикладеним.

Лексично схожими є визначення, що їх надано у наукових працях [2, 3], за якими інвестиційна привабливість є інтегральною характеристикою окремих підприємств – об'єктів потенційного інвестування з позиції перспективності розвитку виробництва та обсягів збуту продукції, ефективності використання активів та їх ліквідності, стану платоспроможності й фінансової стійкості. Певна когорта науковців вважає, що інвестиційна привабливість є інтегральною характеристикою об'єкта потенційного інвестування з точки зору його наявного стану, перспектив розвитку, обсягів і перспектив отримання і розподілу прибутку, ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості підприємства, його ділової активності та рентабельності. Певною мірою такі тлумачення корелюють із позицією, відповідно до якої пропонується визначення інвестиційної привабливості підприємства як комплексної характеристики об'єкту потенційного інвестування, що базується на його наявному стані, перспективах розвитку, кадровому потенціалі, обсягах і перспективах отримання і розподілу прибутку, ліквідності, платоспроможності, фінансовій стійкості підприємства, його ділової активності та рентабельності. Можна вважати, що інвестиційна привабливість підприємства являє собою його комплексну характеристику з позицій майбутнього інвестування і відображає, насамперед, перспективи його розвитку та фінансово-економічний стан.

Інвестиційна привабливість – це інтегральна характеристика основних слабких та сильних сторін досліджуваного об'єкта за вимогами сформованими інвесторами для забезпечення власних потреб. Це поняття відбиває зацікавленість інвестора у вкладанні власного капіталу. Цей інтерес безпосередньо залежить від інвестиційного клімату регіону та показників ефективності реалізації інвестиційних проєктів. Зазвичай інвестиційна привабливість об'єкта визначається у вигляді рангу, що відображає його місце

у рейтинговому списку, який включає його потенціальні можливості та обмеження його потужностей на фоні загальних ризиків.

Визначення інвестиційної привабливості варто розглядати не тільки як об'єднаний фінансово-економічний показник, а й як систему кількісних показників оцінки господарського, фінансового, технічного потенціалів підприємства, що дозволяє оцінити позицію конкретного підприємства відповідної галузі та регіону. Остаточний результат щодо інвестиційної привабливості підприємства дозволяє інвесторам більш точно оцінити стан і можливості вибраного підприємства України.

Перелік джерел посилання

1. Глазунов В. Н. Финансовый анализ и оценка риска реальных инвестиций. Москва: Финстатинформ, 1997. 135 с.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. Киев: Эльга-Н, Ника-Центр, 2002. 286 с.
3. Савчук В. П., Прилипко С. И., Величко Е. Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов. Київ : Абсолют-В, Эльга, 1999. 304 с.
4. Активізація і підвищення ефективності інвестиційних процесів на підприємствах / В. М. Хобта., О. Ю. Попова, А. В. Мешков: Монографія / НАН України. Ін-т економіки пром-ті. МОН України, ДонНТУ. Донецьк, 2005. 343 с.
5. Покатаєва К. П. Методичний підхід до інтегральної рейтингової оцінки інвестиційної привабливості підприємства на основі факторного аналізу // *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХПІ». 2007. № 14. С. 57-69.
6. Соколова Л. В. Науково-методичне забезпечення оцінювання інноваційно-інвестиційної привабливості підприємств олійно-жирового комплексу. *Сталий розвиток економіки*: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. 2014. № 3 (25). С. 10-17.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

**ЕКОНОМІЧНІ ТА БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА**

Колективна монографія

Харків 2020

УДК 330.131

*Рекомендовано Науково-технічною радою
Харківського національного університету радіоелектроніки
(протокол №11 від 19.11.2020)*

Рецензенти

Труніна І. М., доктор економічних наук, професор, Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського.

Тульчинська С. О., доктор економічних наук, професор, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Бєлікова Н. В., доктор економічних наук, доцент, Науково-дослідний центр індустриальних проблем розвитку НАН України.

ISBN

Економічні та безпекові виклики сучасного бізнес-середовища: колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Т. В. Полозової. Харків: ХНУРЕ, 2020. 448 с.

Монографію присвячено дослідженню проблем господарювання економічних агентів на всіх рівнях управління та питанням забезпечення економічної безпеки діяльності окремих підприємств, галузей, регіонів та країни в цілому. Монографія є результатом теоретичних і практичних досліджень з удосконалення науково-методичного забезпечення функціонування суб'єктів господарювання на мікро- та макроекономічному рівнях.

Монографія базується на матеріалах I-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта».

Монографія призначена для науковців, викладачів, аспірантів, а також фахівців, що займаються дослідженням питань соціально-економічного розвитку та забезпечення економічної безпеки підприємств, галузей, регіонів та країни.

Відповідальність за зміст та достовірність матеріалів несуть автори. Редакція залишає за собою право не публікувати матеріали, що не відповідають формату видання, а також істотно змінювати зміст текстів за узгодженням з автором. Думка авторів може не співпадати з думкою членів редколегії.

ISBN

© Колектив авторів, 2020

© Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою, 2020

© Харківський національний університет радіоелектроніки, 2020

<i>Полозова Т. В., Куценко Ю. А.</i>	
ПОНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	265
<i>Полозова Т. В., Обейд Лара Ходор</i>	
СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	274
<i>Полозова Т. В., Самков В. В.</i>	
ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ОБЛІКУ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	282
<i>Пономарьов С. В.</i>	
ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	293
<i>Соколова Л. В., Верясова Г. М.</i>	
ВНУТРІШНЬОФІРМОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	301
<i>Соколова Л. В., Зінченко М. Е.</i>	
СПОЖИВЧІ ПЕРЕВАГИ ЯК ОБ’ЄКТ НЕЙРОМАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	315
<i>Соколова Л. В., Огородник В. А.</i>	
КОНКУРЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ.....	326
<i>Соколова Л. В., Шапошник Б. В.</i>	
НЕОДНОЗНАЧНІСТЬ ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ «ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА» ТА ОСНОВНА ПРОБЛЕМАТИКА ЇЇ ОЦІНКИ.....	336
<i>Тохтаміш Н. І., Альхьярі Амер Махмуд Алі</i>	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОЕКТІВ.....	346

РОЗДІЛ 3

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ’ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

<i>Polozova T.V., Nicola Jennifer John Elia</i>	
ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY SYSTEM: THEORETICAL ASPECTS OF FORMATION.....	355
<i>Дутчак Р. Р., Дутчак В. Ф.</i>	
ЗАХИСТ ПРАВА НА ЛІКАРСЬКУ ТАЄМНИЦЮ В ДОКУМЕНТАХ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я.....	363

Соколова Л. В.,

*д.е.н., професор, професор кафедри економічної
кібернетики та управління економічною безпекою,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

Шапошник Б. В.,

*студент,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

**НЕОДНОЗНАЧНІСТЬ ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ
«ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»
ТА ОСНОВНА ПРОБЛЕМАТИКА ЇЇ ОЦІНКИ**

У сучасний період Євроінтеграції України однією із головних задач суспільства є покращення соціальної, наукової, технологічної й особливо економічної сфери діяльності, тому дуже важливе значення відіграє удосконалення та розвиток виробничого потенціалу вітчизняних підприємств. Необхідною передумовою для виходу на європейський рівень, забезпечення сталого й конкурентоспроможного функціонування та успішного розвитку підприємств є постійна забезпеченість в достатній кількості інвестиційними ресурсами та можливість їх залучення з урахуванням інвестиційної привабливості суб'єктів господарської діяльності.

Однак, на сьогодні існує гостра проблема зниження інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, що функціонують в умовах нестабільності та ризику. Тому для вирішення цього питання, перш за все необхідно покращити рівень інвестиційної привабливості промислових підприємств, що є актуальною проблемою сьогодення. Саме для цього потрібно визначитися із найбільш адекватною дефініцією досліджуваного поняття, точною та прийнятною методикою оцінки інвестиційної привабливості підприємства та реальними шляхами подолання проблем, які при цьому можуть мати місце.

Це зможе надати вітчизняним підприємцям інструменти для визначення основних «вузьких місць» та покращення власної діяльності. Саме в цьому й полягає основна проблема неоднозначності оцінки інвестиційної привабливості, вибору найефективнішого способу оцінки та практичного застосування представлених в науковій літературі основних методологічних принципів оцінки.

Метою даної статті є дослідження неоднозначності дефініції поняття інвестиційної привабливості підприємства та проблематики її оцінки. Для досягнення поставленої мети треба розглянути такі питання:

- дослідити погляди науковців на дефініцію поняття «інвестиційна привабливість підприємства»;
- виявити неоднозначність досліджуваного поняття;
- визначити основні проблеми оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства викликає багато протиріч та протилежних думок, так як її можна трактувати по різному. Найбільше проблем у розходженні оцінки одного вибраного підприємства полягає у тому, що для знаходження значення рівня привабливості було поставлено різні цілі, використано різні методики або враховані різні фактори.

В сучасних літературних джерелах терміни «інвестиційна привабливість», «інвестиційний потенціал» та «інвестиційний клімат» набули досить широкої популярності та поширення. У деяких джерелах ці поняття трактуються як синонімічні, однак в інших вони несуть зовсім інше смислове навантаження.

Проблемі дослідження дефініції поняття інвестиційної привабливості та розробці методологічних підходів до її оцінки присвячені роботи українських та зарубіжних науковців, а саме: Гриньова В. М., Коюда В. О., Лепейко Т. І. [1, 2], Соколова Л. В., Кирій В. В. [3, 4], Покатаєва К. П. [5], Докієнко Л. М., Акімова Л. М., Клименко В. В. [6], Гаркуша Н. М., Кашена Н. Б. [7], Ястремська О. М. [8], Федоренко В. Г., Денисенко М. П., Кириченко О. А.,

Воронкова Т. Є. [9], Бутенко Д. С. [10], Багорова І. В. [11], Литвиненко А. О. [12], Гукалюк А. Ф. [13], Шевченко Н. І. [14], Чорна Л. О. [15], Бурковець О. С. [16], Лутинський Ю. С. [17], Товстенюк О. В. [18], Пилипенко О. І. [19], Захожай В., Кіт М. [20], Оніщенко О. А [21], Фролова Г. І. [22] та інші.

Інвестиційна привабливість підприємства – це комплексний показник, що характеризує доцільність розміщення ресурсів інвесторами в обране підприємство. Традиційне поняття «інвестиційної привабливості» закладає в себе значення наявності таких умов інвестування, які повинні впливати на переваги інвестора у виборі найкращого з порівняних підприємств, для інвестування. Принциповий недолік такого традиційного підходу полягає в тому, що інвестиційна привабливість розглядається як якась константа, що на практиці не передбачає можливості будь-якої зміни.

Більш повна економічна сутність інвестиційної привабливості дається у визначенні Багрової І. В. [11]. Авторка розуміє під цим терміном сукупність об'єктивних ознак, властивостей, засобів і можливостей, які обумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції. Таке визначення ширше й дозволяє врахувати інтереси будь-якого учасника інвестиційного процесу.

Безумовно існують інші точки зору науковців. Наприклад у роботі [18] під інвестиційною привабливістю розуміється оцінка ефективності використання власного та позикового капіталу, аналіз платоспроможності та ліквідності (аналогічне визначення – структура власного та позикового капіталу, його розміщення між різними видами майна, а також ефективність їх використання).

Інвестиційна привабливість на думку Пилипенко О. І. – це складова методичного забезпечення активізації інвестиційної діяльності [19]. Він вважає, що змістом інвестиційної привабливості підприємства є економічна або соціально-економічна доцільність інвестування, заснована на узгодженні

інтересів і можливостей інвестора, яке забезпечує досягнення цілей кожного з них при прийнятному рівні прибутковості та ризику інвестицій.

Аналіз фахової літератури показав, що неоднозначність проблематики оцінки інвестиційної привабливості полягає, перш за все, у відсутності єдиної думки та методології щодо визначення поняття «інвестиційна привабливість». Кожен трактує його по-різному, в залежності від необхідного результату.

Перед кожною людиною, в якій би вона час не жила, завжди стояла проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору найбільш оптимального варіанту для максимізації вигоди від нього. Розглядатися може купівля цінних паперів з найкращим показником отримання прибутків відносно необхідних, ризиків та терміні. Таке саме завдання стоїть і при виборі найвигіднішого підприємства для розміщення власних інвестицій. Для власників проблема вибору уже полягає у використанні ресурсів для розвитку й залучення нових інвестицій. У них в усіх поставлені різні цілі, однак для їх досягнення необхідно визначити інвестиційну привабливість. Наразі, у кожного є можливість використання аналізу інвестиційної привабливості підприємства, для вибору найкращого господарського об'єкту для інвестування, але усі методики не однозначні та суперечливі, а головне можуть давати різні результати.

На основі проаналізованої літератури та проведеного дослідження на рисунку 1 представлені аспекти, які являються досить проблематичними та сповнені протиріччя, якщо їх зазначити не чітко або не в повній мірі. Їх точність визначення та однозначність є запорукою успішності побудови процесу оцінки інвестиційної привабливості.

Головною проблемою, як було сказано вище, є відсутність єдиного поняття інвестиційної привабливості, а методології її оцінки відрізняються і базуються на різних показниках. Тому варто класифікувати їх та оцінювати в залежності від поставленої мети.

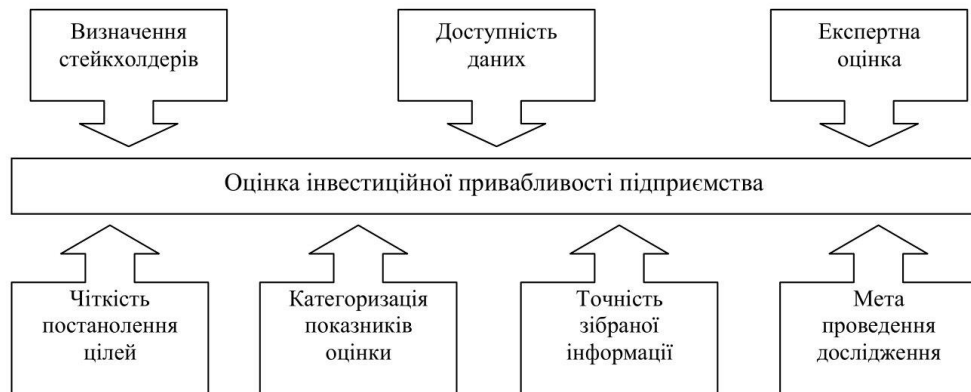

Рисунок 1 – Головні аспекти впливу на оцінку інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: складено авторами на основі [6-8]

Наприклад, оцінюючи підприємство, інвестор чи власник ставить перед собою різні цілі, тому вибирає різні показники та методології для проведення аналізу, а в результаті отримує зовсім різні дані, трактуючи їх за необхідністю. Також варто зазначити що інвестор та власник будуть оцінювати підприємство маючи різні доступи до даних та мету проведення аналізу, що зовсім змінює підходи до оцінки та її показники.

Інвестуючи власні ресурси, у більшості випадків, вкладник хоче отримати як-можна більше прибутків, в найменші терміни та з мінімізацією ризиків. Тоді перед інвесторами стоїть завдання ефективного збільшення вкладеного капіталу, то оцінка фінансово-господарської діяльності береться як основний показник оцінки привабливості та ставиться в пріоритет. Для надання найбільш об'єднаної оцінки варто оперувати багатьма показниками. Серед основних ознак, для оцінки фінансово-економічної діяльності варто виділити фактори зовнішнього та внутрішнього середовища сфери господарства, системні показники економічного аналізу, рейтингові оцінки економічного стану підприємства та рейтингові оцінки інвестиційного клімату середовища. Оцінка економічних показників діяльності підприємства є одним з найбільш

поширених серед аналітичних методів. При цьому варто аналізувати інтегральні коефіцієнти, зіставляючи їх з основними нормативними показниками.

Власник підприємства, проводячи оцінку інвестиційної привабливості, хоче дізнатися слабкі та сильні сторони власної організації, щоб мати можливість залучення нових ресурсів для розвитку діяльності підприємства. В такому випадку перед ним стоїть завдання оцінки фінансової складової діяльності, потенціальних можливостей та вузьких місць. Також важливе значення для посилення інвестиційної привабливості може мати рівень інноваційної активності в рамках стратегічного розвитку підприємства.

Завдання по реалізації інновацій є провідними у всій системі факторів, що визначають інвестиційну привабливість підприємства. Складовими частинами інноваційного плану є науково-технічні, технологічні та організаційно-управлінські нововведення, які утворюють предметно-змістовну складову бізнес-плану і реалізація яких забезпечує підвищення ефективності господарської діяльності підприємства, якості продукції і її конкурентоспроможності. Завдяки цій діяльності посилюється інвестиційна привабливість підприємства. Поряд з цим, реалізація інвестиційних та інноваційних проектів дозволяє підвищити техніко-економічний рівень виробництва і фінансову стійкість підприємства, внаслідок чого мінімізуються ризики інвесторів.

Для вибору найбільш прийнятної методики оцінки інвестиційної привабливості підприємства необхідно взяти до уваги, що вона повинна враховувати: основні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість в досліджуваній області; розвиток інформаційної бази; доступність та достовірність аналізованої інформації.

При виборі методології оцінки інвестиційної привабливості для інвестора варто звертати увагу на умови, котрі наведені на рисунку 2, а також мати на увазі, що отриманий результат повинен дати відповідь на головні питання, які допоможуть дійти остаточного варіанту.

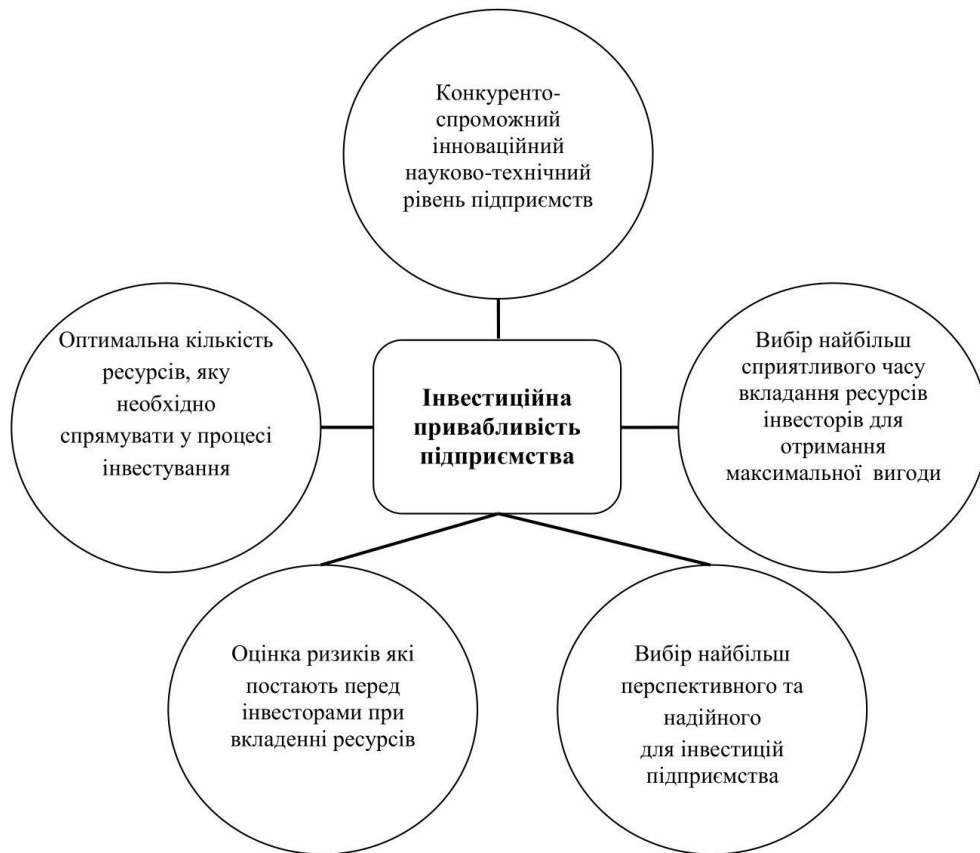

Рисунок 2 – Умови, яких необхідно дотримуватися при оцінці інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: складено авторами на основі [9-13]

Отже, поняття інвестиційної привабливості є дуже багатограним і передбачає собою оцінку основних показників діяльності підприємства, але підходячи з різних сторін до цього питання цілі можуть відрізнятися, а отже для аналізу беруться різні оцінювані показники. Тому перед початком визначення інвестиційної привабливості дуже важливим є обговорення та виділення головної мети проведення аналізу, доступності даних для оцінки діяльності суб'єкта господарської діяльності та напрямку діяльності.

За результатами проведеного аналізу підходів щодо визначення дефініції поняття «інвестиційна привабливість підприємства» можна зазначити, що у науковому просторі – представлених літературних джерелах постерігається велике різноманіття та суперечність поглядів на сутність інвестиційної привабливості підприємства. Перш за все це зумовлює значні відмінності підходів до проведення її оцінки. Головною метою оцінки інвестиційної привабливості підприємства є вибір найкращого з усіх, що представлені до порівняння. Передумовою проведення аналізу щодо шуканої проблеми є чітке визначення цілі та мінімізація прояву чинників, які можуть негативно вплинути на точність оцінки та її ефективність.

Для більш точного розуміння даної категорії необхідно провести більш детальний аналіз даних, основуючись на практичних засадах та думках інвесторів і власників підприємств, які в своїй діяльності розраховують привабливість підприємств та мають розуміння в основних аспектах даної процедури в розрізі різних поставлених цілей при аналізі та оцінці інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Перспективами подальших досліджень можна зазначити такі, як аналіз основних практичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємства; класифікація основних проблем, з якими стикаються інвестори чи власники при аналізі діяльності підприємства для оцінки інвестиційної привабливості; характеристика основних показників діяльності, що використовуються для оцінки інвестиційної привабливості та найбільш точного його вираження в математичному значенні.

Перелік джерел посилань

1. Гриньова В. М., Коюда В. О., Лепейко Т. І. Інвестиційний менеджмент: навч. посібник. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2005. 664 с.
2. Коюда О. П. Інвестиційна привабливість підприємства в умовах трансформації економіки: автореф. дис. канд. екон. наук. Харків: Харківський державний економічний університет, 2003. 20 с.

3. Соколова Л. В. Науково-методичне забезпечення оцінювання інноваційно-інвестиційної привабливості підприємств олійно-жирового комплексу. *Сталий розвиток економіки: Всеукраїнський науково-виробничий журнал*. 2014. № 3 (25). С. 10-17.

4. Соколова Л. В., Кирій В. В., Соколов О. Є. Дослідження моделей оцінки інвестиційної привабливості енергозбутових підприємств. *Вісник НПУ «ХП»*. 2006. № 13 (1). С. 8-13.

5. Покатаєва К. П. Методичний підхід до інтегральної рейтингової оцінки інвестиційної привабливості підприємства на основі факторного аналізу. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. *Технічний прогрес і ефективність виробництва*. Харків: НТУ «ХП». 2007. № 14. С. 57-69.

6. Докієнко Л. М., Акімова Л. М., Клименко В. В. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. Київ: *Академвидав*, 2011. 408 с.

7. Гаркуша Н. М., Кащена Н. Б. Аналіз інвестиційної діяльності: навч. посіб. Харків: Державний університет харчування та торгівлі, 2009. 382 с.

8. Ястремська О. М. Здійснення управлінського консультування промислових підприємств на основі визначення їх сприйнятливості до розвитку. Харків: *БІЗНЕС ІНФОРМ*. 2011. № 12. С. 151-158.

9. Федоренко В. Г., Денисенко М. П., Кириченко О. А., Воронкова Т. Є. та ін. Інвестування економіки України: навч. посіб. Київ: *ІПК ДСЗУ*, 2011. 323 с.

10. Бутенко Д. С. Теоретичне дослідження інноваційної сприятливості підприємств. Харків: *БІЗНЕС ІНФОРМ*. 2011. № 12. С. 221-223.

11. Багрова І. В. До питання визначення кола провідних складових інноваційного потенціалу промислового підприємства. *Вісник економічної науки України*. 2011. № 2. С. 14-18.

12. Литвиненко А. О. Оцінювання сприйнятливості підприємства до впровадження інновацій. *Коммунальное хозяйство городов: научно-технический сборник*. 2010. № 87. С. 156-162.

13. Гукалюк А. Ф. Інвестиційна привабливість як чинник підвищення конкурентоспроможності. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 6 (108). С. 167-174.
14. Шевченко Н. І. Напрямки регулювання інвестиційних процесів у регіоні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 6. С. 10-12.
15. Чорна Л. О. Результативна стратегія досягнення інвестиційної привабливості підприємства. *Фондовий ринок*. 2009. № 7. С. 32-36.
16. Бурковець О. С. Підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств: автореф. дис. канд. екон. наук. Луганськ: Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля, 2006. 20 с.
17. Лутинський Ю. С. Гроші, фінанси та кредит: навч. посіб. Київ: *Наука*, 2007. 124 с.
18. Товстенюк О. В. Інвестиційна привабливість як об'єкт діагностики. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку»*. 2012. № 727. С. 381-386.
19. Пилипенко О. І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства: макро і мікроекономічний аспекти. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економічні науки*. 2009. № 4(50). С. 120-127.
20. Захожай В., Кіт М. Статистика інвестиційної діяльності. *МАУП*. 2007. № 8. С. 10-17.
21. Оніщенко О. А. Аналіз підходів щодо оцінки інвестиційної привабливості територій. *Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць*. 2009. № 12 (103). С. 72-78.
22. Фролова Г. І. Оцінка інвестиційного клімату в Україні. *Економіка та управління національним господарством: Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2014. № 2 (26). С. 67-69.